

čej zkaženého kluka, a vrzňuje ho na ní víc než všechno ostatní dohromady. Srovнала kartáč a hřeben do přesných rovnoběžek pod zrcadlo a zachtělo se jí přecíst si poslední Samu dopis. Přisoupla k psacímu stolu a otevřela postranní zásuvku. Všechno leželo, srovnáno přesně. Denk navrchu, s pečlivě strojnými záznamy o všem, šitíčko, index, klíče a poslední svazek Samových milostných listů, ovázaný hnedou stužkou. Vytáhla je. Anebo ne. Náhle ztratila chuť číst si Samovy přičinlivé metafory. Je to marnost. Přijemně se do- stávají, jednou přečtou, uloží a rostou do hromádky, ale k čemu je znova číst? Strčila je nazpět a šla ke knihovně. Marnost. Prsty zalistovaly v ohmatané bibli, položené na kon- cí řady knih. Tady: *Věk pomíjí a jiný věk nastává, ačkoli země na věky trvá.* Nebo ne? Nebo: *Což bylo, jest to, což byti má, a což se nyní děje, jest to, což se díti bude; aniž jest co nového pod sluncem.* Ne. Už to je všechno moc oří- kané. Strčila bibli zpátky. Teď je to už opravdová, zoufalá, marná marnost, nuda, pustota. Ach, kdyby tu byl Sam. Roz- přáhla ruce a zívla. Marnost, marnost.

Sklátlo ji to na gauč, natáhla se a zadívala se do stropu. Když je to všechno tak pustě marné. Manželství a těšení a vitpkování o dětech a konec za pět, za šest let. Obličejie zestrnou a nadělají se vrásky a nebude už ani tohle, Sam a jini páni a psaní. Marnost, říkala si potichu melancholicky. Marnost, marnost, marnost. Bylo jí nijak. Ani smutně, ani spokojeně. Pomyslela na Sama, jak asi právě keca s Jitinkou na statku, a pak s ní pojede do Repre, Jitinka nervózní a přišerná a tlustá, Sam jí najde očima, půjde k ní a řekne jakoby nic, Nazdar, Ireno, což znamená spříženectví před zraky zlého Roberta, a – a k čemu vlasně to všechno je, nikdy to k ničemu opravdovému nevede, nic nevede opravdu k něčemu, všechno je k ničemu, něčemu, ničemu, marnost, marnost, amen. Vrz. Dvěte se otevřely a Robert v černých kalhotách a bílé košili vešel dovnitř. Sotva jí uviděl na gauči, začal vztekle:

„Ježšmarjá, zase se válíš!“

„No,“ odpověděla.

Postavil se nad ní a spustil:

„Ireno, neválej se pořádl! Jak to vypadá! Každěj mi říká, že jsem si vzal ženu lenocha.“

„No dyt sis vzal!“

V černých očích mu zablyskalo.

„Do prdele!“ řekl.

„Ty seš sprosták!“

„Když je to pravda. Celej den ležíš a ležíš, a to furt chceš jít do bálu, a když já se ustrojím, ty si tady zas ležíš, ještě v kombině!“

„Hlavně že v kombině, vid’?“

„No ještě že ne nahá.“

„Robičku,“ pravila mazlivě.

„Co?“

„Dej mi cigaretu.“

„Hovno cigaretu. Vstaneš a oblíkneš se!“

„Když já jsem si myslela –“ pokračovala mazlivě a udělala pauzu.

„Co sis myslela?“

„Já jsem si myslela,“ řekla jako malá holka, „že bysme mohli nejt na ten bál hned, ale až potom, a eště si vykourit jednu cigaretu.“

„Žádný takový,“ odpověděl. „Když se řeklo, že se pude, tak se pude, a hned. Bál sis stejně vymyslela ty. Aby ses tam mohla zase slizat s tím pejzatyrm.“

„Roberte, nenaďavej mul!“

„Mně ten chlap pije krev. A vůbec, já jsem tvůj manžel a já ti to zakážu!“

„A já si z toho houbičky budu dělat.“

„To uvidíme!“

„To uvidíme!“

Věděla, že by to rád myslel doslova, kdyby to šlo, ale sám ví, že to není tak jednoduché. Zářil jako pes na Samuela.

A Samuel na něho ještě víc. Aspoň tohle je zábava. Někdy. Někdy to je zase zoufalé, protože Sam, ach, Sammy je milý, sladký chlapec, ale ona si v tercii ustanovila, že bude mít jen jednoho chlapa, a nemůže to porušit.

Robert si sedl vedle ní na gauč a mlčel. Dělal na ni svoje strašné oči. Zlejl Robert. A chytrne Samuela za hedvábný fu- od Knížete zapráši. Dělal na ni strašné oči a mčknul. Potom si k ní najednou rychle lehl na břicho a spustil prosebně:

„Miličku, že mě ale miluješ stejně nejmí?“

„Nojo.“

„A že jsi se Samuelem nic neměla?“

Zavrtěla hlavou.

„A že seš nejradiši se mnou?“

„Hm.“

„A nikdy mě neopustíš?“

Znova zavrtěla hlavou. Vzal jí za ramena a tiše říkal:

„Miličku, já tě moc miluju a mám rád tvoji pus a tvoje voči a tvoje vlasy a tvoje nádra a tvoje bříško a tvuj pupének a tvuj zadánek a tvoje nohy a všechno a duši.“

„Ano,“ pravila.

„Zlato,“ řekl a políbil ji. Když to chvilku trvalo, začala se mu kroutit a bručet. Zesílil tlak. Vyprostila se a prudec zavrtěla hlavou.

„Né – e!“ řekla, jako když mladé holky dělají drahoty.

„Miluješ mě?“

„Mhm.“

„Miličku, nepůjdem tam!“ rozhodl naléhavě.

„Musíme.“

„Proč?“

Nakabonila se.

„Musíme.“

„Ale nemusíme.“

„Musíme. Slibila jsem to.“

„Samuelovi, vid’?“

„No.“

„Ten mrtafal!“

„Robertel!“

„Ten mizeral! Ten peizoun! Ten blbej katolickéj!“

„Roberte, já s tebou nebudu, když o něm budeš takhle říkat!“

„A vůbec, já ho udám u nich na fakultě. Stejně je reakční a buržoust, že je z něj jednomu špatně.“

„To bys moh zkusit.“

„Udělám to.“

„Tak to zkus.“

Hodiny začly tlouct. Když dotloukly, zeptala se:

„Kolik to bylo?“

„Osm.“

„Roby, musíme jít. Já jsem mu slíbila, že tam budem v půl devátý.“

Zvedl se a pravil:

„To je strašný. Clovek aby se zdekovoal před milencem vlastní ženy!“

Vstala a řekla mu:

„Tak se běž obliť, miličku.“

„Už jdu.“ Zmizel ve dveřích. Otevřela skříň. Jít se jí vlastně nechce. Spíš se jí chce zůstat na gauči s Robertem, třeba – anebo radši ani to ne. Ale jít musí. Bože, je to kolotoč. Šaty ve skříni visely pečlivě srovnány na ramínkách. Dole se bělaly krabice s botami. Všude naprostý pořádek. Věci musí být tam, kam patří. Neustále na sobě pracuje. Byt a šaty a boty jí připravují o všechn čas. Je otrokem věci. Ale nesnesla by je v nepořádku. Má k nim úctu, protože jsou její a nemůže se s nimi rozloučit. Nosí všechno, dokud se to na ní nerozsype. A pak to spálí. Nesnesla by, aby někdo nosil její věci. Jsou to její věci, její, Ireny Hillmanové, Líběň, Na Hejtmance sedmnáct, a ona je jen jedna na světě, říká Sam,

oči, říkal, protože obědvávala s nimi. Oči jsou na ženě to nejpůvabnější, přednášel tónem obháje ve věcech trestních, a Nora cudně polykala zmrzlinu a měla pod tím svým fialovým dlaně Dr. Blbce Hausmanna. Ach Božel Vztekle shodila osušku na zem, do zrcadla na sebe vyplázla jazyk a rychle si natáhla nylonové prádlo. Bratranec na prahu salónu se zasmál. Taký blbec. Proč se obtěžuje. Skoro nahý pod županem vrazila do salónu, a tam na ni pohlédl bratranec z lenošky, otrávený do morku kosti, oči galantně se usmívající v koutcích a hubu olíbanou od coudy Ireny Hillmanové.

„Nazdar, Džordžiano!“ pravil duchaplně.

„Vítám tě, Semínko,“ řekla, aby ho namíchla. Neměl to rád. Byla to památka na jeho maminičnomilánkovství, a kdevodili za ruku do školy. Byl pry slaboučký, churavé dítě a hloupé holky si z něho dělaly legraci. Jenže co to je planě, teď je ze Semínka elegán ve smokingu a milenec strašně Hillmanové, to taky všichni v příbuzenstvu vědí. Katolická větev rodu kuje, jako vždy, hotlivé plány na záchranu Semínkovy duše, tecky se střídají u Gellenové na čaji a každou morálku tei Gellenové, ale tei Gellenová říká Nechte ho, já mu v tom bránit nechci, mně je z toho taky těžko, ale on jí má rád, nemá smysl mu to vymlouvat, čím víc mu to budu zakazovat, tím víc si bude myslet, že jiná na světě není, vždyť víte, jak to bylo s Laurou, musíme čekat, až se zamiluje do nějaké jiné dívky. A jako to bylo s Laurou, Semínko se zabouchne do nějaké nové Hillmanové. Ach, tei Gellenová je hloupá, ale má pochopení pro lidi, myslila si dcera statkářova, je to jediná tetka, kterou mám ráda, ale strašně miluje Semínka a Semínko dělá co může, aby nadělal hodně ostry a nakonec tei zlomil srdce, protože je to přiboudlý pitomec, který se považuje za světáka, a ve skutečnosti dělá trapného tajtrlíka kurtizáně Hillmanové.

Přivířela za sebou dveře salónu, ale škvíru nechala pootev-

řenou. Rozsvítila, přistoupila k šatníku a dotkla se růžových šatů na ramínku.

„Tak co je nového?“ pravil bratranec z pokoje. Jako vždycky. Pak si myslí, že má fantazii.

„Ale to víš, nic.“

„Co Nora?“

„Nora? Je vdaná —“

„To vím.“

„Teď jedou s manželem na hory.“

„Ale? A co Magda?“

„Přesně podle programu.“

„No, chodí do Ústavu.“

Udělá vtíp.

Udělal vtíp.

„Ještě je každý den na manikýře?“

„Každý den ne, ale obden. Ona má teď vážnou známost.“

„Jo? S kým?“

„Já ani nevím. Nějaký inženýr nebo co.“

„Aha.“

A teď se ještě poptá po Yvonně.

„A co dělá Yvonna?“

Správně. Zcela správně.

„Ta poleti na velikonoce do Paříže k babičce.“

S tou mě musíš seznámit.

„S tou mě musíš seznámit.“

„To víš, tebe zrovna, Samečku!“ řekla.

Ale možná že seznámím, řekla si v duchu. Ne kvůli tobě, ale kvůli tei Gellenové. Yvonna by tě vyléčila z hillmanovštiny! *Mademoiselle Yvonne Durand, fille de premier secrétaire de la légation française*. Jenže co by tě léčila z hillmanovštiny. Ty si svůj život voráš jediné sám, Samečku Semínko. Jediné že chudák tei —

Slyšela, jak vstal a jde po pokoji, zavrzala stolička u piána a vzápětí se dal do klimprování. Hrál hrozně. V příbuzenstvu ho povinně obdivují, ale to proto, že rod je totálně nemuzi-

KON
NYL
VĚK
Temat
buržoaz
generac
hraní
mrtajíc
a insti
plese v
1948, a
přiznač
z nesče
naše lit
zpodob
tříntho
škorvce
v realit
podánil
cosi ve
o malo
i tady,
vyšší.
do obr
na vel
se veli
a doko
u nás
ohledu
z roku
aktuáln

VZPOMÍNKA NA PRIMA SEZÓNŮ

*Místo se k spanku ukládá,
až na lenochy v kaotických.
Místě mě stráti k vypracům
po tajných divích komnatách,
kde tajemným životem žijí
princezny s krásy magií.*

JOSEF KRATKY
kavárna b

Seděl jsem na lavičce pod skokanským můstkem a dělal jsem, že se dívám na lidi v bazénu. Voda v bazénu byla zelená a průhledná a přes vysoké okno z mléčného skla hustě létaly drobné stíny. Venku sněžilo, svítlna v pasáži vrhala stíny sněhových vložek na mléčné sklo. Lázně hlabolily ječením holek, které kluci stahovali za nohy pod hladinu, a na protější straně bazénu seděla Irena se Zdenkem a mlčeli. Díval jsem se, čekal jsem, co bude. Irena cákala nohama v zelené vodě, rukama se oprátala o bílé kachliky, opálená stehna měla trošku, ale příjemně rozplácá a bylo jí vidět hluboko za řádra. Zdeněk si románově hrzal spodní ret. Bylo mi jasné, že se pohádali. Nalevo pod stínovnou na oknech vyšvihla se Marie Drechsterová z bazénu, ale někdo ji chytil za nohy. Zůstala ležet na břiše a přidržela se malé spáry mezi kachliky. Modré plavky se jí začezávaly do rozkroku a lenovala je tam bílá kůže poodhalené zadničky. Marie ječela, ale Kočandrlé, který ji držel za kotníky, nepustil. Jela pomalu, řádry po bílých dlaždičkách, až spadla nazpátek. Všude panovala všeobecná zábava.

Podíval jsem se znova na Irenu, a Zdeněk už tam nebyl. Rychle jsem se ohlédl ke kabinám. Mizel právě v jedné z nich a hlasitě za sebou práskl dveřma. Opuštěná Irena seděla sama na kraji bazénu, čuměla do vody a pravou rukou se drbala na levém rameni. Předloktím si přitom stiskla řádra a ve výstřihu se jí udělala nádherná pěšinka.

Čekal jsem na ni v portálu dveří Městské knihovny a vložky se hustě sypaly kuželem modrého světla nad vcho-

dem do lázní. Na chodníku ležel už hustý, načechraný, bělostvout koberec a jiskřil, jako kdyby do něho namíchali drobné brilantky. Irena se objevil v zeleném zimníčku s hnědým šátkem na hlavě a s hnědou aktovkou v podpaží. Na chvíličku se zastavila a zapla si zimníček ke krku. Vynořil jsem se ze stnu a řekl jsem:

„Ahoj, duše!“

„Ahoj, Danny,“ obrátila na mě velké hnědé oči, které se jako vzdychky smály. Na velké truchlení kvůli Zdenkovu efektnímu odchodu z plovárny to nevypadalo.

„Můžu tě doprovodit?“

„Klidně,“ řekla. Zářadil jsem se vedle ní a šli jsme rychle v chumelenici a na ramenou a na hlavách se nám dělaly malé sněhové závěje. Byla skoro tma, zatemněné lucerny vrhaly na ulici jenom bledoučké přeludy namodralého světla, ale bílý koberec sněhu naplňoval ulici krásným přisvětlením.

„Ty seš krásná, Ireno,“ řekl jsem bez rozpaků. Byly doby, kdy mi dělalo problém, jak začít. Asi v kvartě jsem objevil, že je to jedno. Tak jsem řekl rovnou:

„Ty seš krásná, Ireno!“

„Copak chceš?“

„Co?“

„Co chceš?“

„Jak to?“

„Že říkáš, že sem krásná.“

„Dyt je to pravda.“

„Neni. A co chceš?“

Pravil jsem nezištně, protože v ten moment mi opravdu stačilo, že s ní jdu:

„Nic nechci.“

„Lžeš!“

„No fakt!“

„Lež jako věž,“ řekla Irena. „Já tě znám. Ty dycky něco chceš.“

„Já? Dycky? Jedině že chci dycky být v tvé blízkosti, Ireno. Jinak nic.“

„Jo nic! Právě že to ti nikdy nestací.“

Měla pravdu. Jenomže komu by to taky stačilo. Jedině mně, pomyslel jsem si trpce. Poněvadž mně muselo.

„Nestací,“ řekl jsem. „Já tě miluju, víš?“

VZPOMÍNKA NA PRIMA SEZÓNŮ

*Město se k spanku ukládá,
až na lenochy o kaotických.
Město mě stáří k vypracování
po tujných divích komnatách,
kde lapeným životem žijí
princezny s kočky magiální...*

JOSEF KRÁTKÝ
kavárna 6

Seděl jsem na lavičce pod skokanským můstkem a dělal jsem, že se dívám na lidi v bazénu. Voda v bazénu byla zelená a průhledná a přes vysoké okno z mléčného skla hustě létaly drobné stíny. Venku sněžilo, svítlna v pasáži vrhala stíny sněhových vložek na mléčné sklo. Lázně hlabolily ječením holk, které kluci stahovali za nohy pod hladinu, a na protější straně bazénu seděla Irena se Zdenkem a mlčeli. Dívával jsem se, čekal jsem, co bude. Irena cákala nohama v zelené vodě, rukama se oprátrala o bílé kachličky, opálená stehna měla trošku, ale příjemně rozplácá a bylo jí vidět hluboko za řádra. Zdeněk si románově hrzal spodní ret. Bylo mi jasné, že se pohádali. Nalevo pod stínovnou na oknech vyšvihla se Marie Drechslerová z bazénu, ale někdo ji chytil za nohy. Zůstala ležet na břiše a přidržela se malé spáry mezi kachličky. Modré plavky se jí zařezávaly do rozkroku a lemovala je tam bílá kůže poodhalené zadničky. Marie ječela, ale Kočandrlé, který ji držel za kotníky, nepustil. Jela pomalu, řádry po bílých dlaždičkách, až spadla nazpátek. Všude panovala všeobecná záhava.

Podíval jsem se znova na Irenu, a Zdeněk už tam nebyl. Rychle jsem se ohlédl ke kabinám. Mizel právě v jedné z nich a hlasitě za sebou práskl dveřma. Opuštěná Irena seděla sama na kraji bazénu, čuměla do vody a pravou rukou se drbala na levém rameni. Předloktím si přitom stiskla nádra a ve výstřihu se jí udělala nádherná pěšinka.

Čekal jsem na ni v portálu dveří Městské knihovny a vločky se hustě sypaly kuželem modrého světla nad vcho-

dem do lázni. Na chodnítku ležel už hustý, načechraný, bělostkivoucí koberec a jiskřil, jako kdyby do něho namíchalí drobné brilantky. Irena se objevil v zeleném zimnítku s hnědým šátkem na hlavě a s hnědou aktovkou v podpaží. Na chvíličku se zastavila a zapla si zimníček ke krku. Vynořil jsem se ze stnu a řekl jsem:

„Ahoj, duše!“

„Ahoj, Danny,“ obrátila na mě velké hnědé oči, které se jako vždycky smály. Na velké truchlení kvůli Zdenkovu efektnímu odchodu z plovárny to nevypadalo.

„Můžu tě doprovodit?“

„Klidně,“ řekla. Zářadil jsem se vedle ní a šli jsme rychle v chumelenici a na ramenou a na hlavách se nám dělaly malé sněhové závěje. Byla skoro tma, zatemněné lucerny vrhaly na ulici jenom bledoučké přeludy namodralého světla, ale bílý koberec sněhu naplňoval ulici krásným přísvětlím.

„Ty seš krásná, Ireno,“ řekl jsem bez rozpaků. Byly doby, kdy mi dělalo problém, jak začít. Asi v kvartě jsem objevil, že je to jedno. Tak jsem řekl rovnou:

„Ty seš krásná, Ireno!“

„Copak chceš?“

„Co?“

„Co chceš?“

„Jak to?“

„Ze říkáš, že sem krásná.“

„Dyt je to pravda.“

„Neni. A co chceš?“

Pravil jsem nezištně, protože v ten moment mi opravdu stačilo, že s ní jdu:

„Nic nechci.“

„Lžeš!“

„No fakt!“

„Lež jako věž,“ řekla Irena. „Já tě znám. Ty dycky něco chceš.“

„Já? Dycky? Jedině že chci dycky bejt v tvý blízkosti, Ireno. Jinak nic.“

„Jo nic! Právě že to ti nikdy nestací.“

Měla pravdu. Jenomže komu by to taky stačilo. Jedině mně, pomyslel jsem si trpce. Poněvadž mně muselo.

„Nestací,“ řekl jsem. „Já tě miluju, viš?“

„Nestací,“ řekl jsem. „Já tě miluju, viš?“

„To je vod tebe hezký.“
„Ale vod tebe to není hezký.“
„Co? Co není vode mě hezký?“
„Tohle.“
„Co tohle?“
„Nojo, co vlastně? Že mě, aspoň zatím, odmítala. Na od-
mítání měly holky právo. Ale hezký to od nich stejně nebylo.
Obzvlášť když to nedělaly důsledně. Jako právě Irena. Omezil
jsem se pouze na vyčítavé:
„Já tě miluju, a ty —“
„Já tě taky mám ráda.“
„To je ohromný!“
„A není snad?“
„Není. Ty to jenom říkáš.“
„Neříkám. Je to fakt.“
„Víš, jak to stojí v bibli?“
„Nevím. Co?“
„Podle skutků jejich poznáte je.“
„Já dělám fůru skutků,“ řekla. „Copak tohle není skutek,
že s tebou jdu?“
„Je,“ ušklíbl jsem se trpce. „Ale skutek milosrdenství.
Na tomto sou jiný skutky.“
„Jenže na ty zas je desatero božích přikázání.“
„Že ty je tak dodržuješ, Ireno!“
„A ty jo?“
„No — přesně ne.“ Dostal jsem nápad. „Když mám ně-
koho rád, tak je nedodržuju. Zásadně.“
„Já je zas zásadně dodržuju.“
„Když máš někoho ráda?“
Nevěděla jak dál. V teologii na mě nestačila. Býval jsem
až do kvarty nejlepší ministrant a důstojný pán Meloun se
mnou nenápadně zaváděl řeč na seminář. Skoro mě to lá-
kalo, jenomže v kvartě se mi začaly líbit holky. Irena si to
meziúm srovnala v hlavě a řekla:
„Ano. Ponivač nechci bejt pokušení ke hříchu.“
„To seš stejně, ať chceš nebo nechceš,“ řekl jsem. „A mi-
moto kecáš.“
„Houby!“
„Co třeba Zdeněk?“
„Ten — to je něco jinýho.“

„Mně připadá úplně stejnej jako já.“
„Až na to, že není jako ty v tom hlavním.“
„Ne? A v čem?“
„Neběhá za každou.“
„Já snad běhám za každou?“
„Skoro za každou.“
Takovou pověst jsem měl, to byl fakt. Ale byl jsem v tom
poměrně nevinně. Nasadil jsem tragický výraz. Šli jsme zrovna
kolem Granady, kde pod modrou zárovkou na rohu stál ně-
mecký voják. Za Granadou se táhlo volné prostranství k nádraží
a na nádraží najednou vyšlehl otevřený plamen z lokomotivy
a ozářil hustě padající vločky. Sypaly se z výšky, tmou, a měk-
ce dopadaly na ulici a na Ireninu hnědou hlavičku. Mlčel
jsem, dokud jsme nepřešli kolem vojáka. Voják se za náma
otočil, zřejmě učinil pokus kouknout se Ireně na nohy. Moje
kroky vrzaly v čerstvém sněhu.
„Za každou!“ pravil jsem jako trpce. „A nevíš asi proč,
Ireno? Zrovna ty nevíš proč?“
„Ponivač seš sukníčkář.“
„A nevíš proč?“
„Ne,“ řekla. „Prostě seš. Některý páni sou takoví. Já
neříkám, že za to můžeš.“
„Já za to taky nemůžu.“
„Jenže to tě neomlouvá.“
„Ale tebe taky ne.“
„Mě? Jak to, mě?“
„No tebe. Nedělej, že nevíš proč.“
„To nevím, teda.“
„Lež jako věž,“ opakoval jsem po ní. Neřekla nic. Věděla
dobře, proč jsem sukníčkář. Nebo, přesně řečeno, myslela si,
že to ví. Byla dost důvěřivá. Když jsem jí řekl, že ji miluju,
věřila tomu do písmenka. A já ji opravdu miloval. Ovšem —
Lež jako věž,“ řekl jsem ještě jednou. „Ty dobře víš
proč, Ireno, a vidíš, jaká seš.“
„Jaká? Já to nevím. Řekni mi to!“
„Ale vždyt to víš.“
„Ani moc ne, věříš?“
„Ne? Tak já ti to řeknu, když chceš: krutá a bezcitná.“
„To není pravda,“ řekla.
„Je.“

„Náhodou seš vedle.“

„Nejsem. Tobě je úplně jasný, co na tobě chci, a přitom mi pokáždý dáš košem.“

„Seš úplně, ale úplně vedle,“ pravila Irena trochu zahaně. Jenže já se úspěšně potápěl do slovního žalu a nedošlo mi nic. Sli jsme přes bílou planinu za nádražím k řece, a byli jsme tu první. Pláň před námi ležela netknutá, umetená, a my jsme za sebou nechávali dvě řady stop.

„Pokáždý, Ireno,“ řekl jsem. „Dáš mi košem, a bude ti úplně fuk, že mně je na umření. Že jo?“

Mlčela.

„Že jo?“ dorážel jsem. „Jsi krutá a bezcitná a já tě miluju a ty to víš a stejně mi dáš košem.“

„A co když nedám?“ řekla.

Vyrazilo mi to dech.

„Co?“

„Máš uši, ne?“

Civěl jsem na ni úplně neinteligentně. „Mám. Ale ně-jak sem ti nerozuměl,“ řekl jsem a žvanil jsem honem dál, abych se z toho leknutí vzpamatoval. „Budu se na to muset podívat do slovníku, co to znamená. Povídalas vopravdu: Nedám?“

„No.“

„Nedaš!“ pronesl jsem zasněně, a v duchu mě napadl nemravný význam toho slovesa. Rychle jsem kul železo, dokud teda bylo žhavé:

„Ale kde, Ireno? A když? Zejtřa? Jo?“

Zamyslela se. Byli jsme už skoro u jejích domu, u mostu přes řeku. Řeka byla zamrzlá a ležela na ní tlustá bílá sněhová duchna. Na rohu visela další modrá lucerna a vločky se přes ni sypaly ještě hustěji než před chvílí u Granady. Vypadalo to, že celé město zapadá sněhem. Vešli jsme do jejích ulice. Takové štěstí mi připadalo nemožné. Ale snad moje ukecávání metoda konečně zabrala i na Irenu. Anebo je v tom něco jiného? Vzpomněl jsem si, že jsem v neděli zapálil v aule svíčku, abych získal Irenu. Tak proto! Ta svíčka! Ale to se teda dá říct, že to je skoro zážrak. Po těch letech. Skoro dvou. Rychle jsem v duchu poděkoval Pánu Bohu a Ireně jsem řekl: „Sla bys — já bych sehnal klíče od Pittermanovic chaty a —“

„To ne,“ pravila rozhodně a zastavila se. Otočila se ke mně a znova mi koukla téma svýma směřícma se očima do obličje. „Na žádnou chatu se nepude, Danny. To víš! To zrovna! Ale přď ve tři k nám, jo?“

„K vám?“ řekl jsem otráveně a naděje ve mně žalostně splaskla. „U vás už jsem byl. Sedumkrát. To je teda jako kdy-bys mi dala košem.“

„To teda není,“ řekla, odmlčela se a hnědé oči ji hříšně zasvitly. „Máma jede zejtřa do Rounova a vrátí se až v neděli. A táta má až do příští středy bilanci, chodí domů až v noci.“

„A ségra?“ otázal jsem se nedůvěřivě.

„Ségra má vodpoledne mistrák s Rychnovem. Basket, víš?“

„Ireno!“ pravil jsem nadšeně. „Myslíš to vážně?“

„No, asi jo.“ Vytáhla z aktovky klíč. „Asi úplně smrtelně.“

Odemkla, otočila se a podala mi ruku. Popad jsem ji za ni a pokusil jsem se ji lbnout. Vyklouzla mi jako užovka a zavřela mi skleněné dveře před nosem. Zevněř zankla. V bílém světle zasněžené noci jsem viděl, jak na mě za sklem dělá dlouhý nos a směje se bílými zuby. Přimáchl jsem svůj nos na sklo, a jak se mě zmocnilo blaho, polbil jsem ty skleněné dveře. S hubou na skle jsem si oběma rukama divoce ukázal na hlavu a pak na ni. Zarazila se. Zadržetel jsem rukama a znova jsem si ukázal na hlavu a znova na ni. Ještě chvíli nechápala, nakonec jí to ale rychle došlo. Ve tmě za sklem zase zasvitli její bílý chrup, a ona přiškla pusou na sklo z druhé strany a skrze sklo na mě vyvalila veselé oči. Jenomže jak jsme měli hlavy těsně u sebe, splynuly jí ty oči v jedno veliké, hnědé, legrační, smějící se oko, a moje oči se v jejím zraku musely asi taky sjednotit, protože se zasmála. Civělo na mě jedno jediné veselé hnědé oko a potom zmizelo v mlze, jak se sklo zamřžilo našim dechem. Za chvíli jsem skrze sklo ucítil teplo z její pusy. Nechávil jsem hubu na skle, až jsem najednou uslyšel její kroky na schodech a tichý smích, a jak mi řeká:

„Pa, Danny! A přď!“

Otočil jsem se do zimmí noci a byl jsem úplně zpitomnělý blahem. Pooděšel jsem kousek od domu a podíval jsem se nahoru. Irena měla v okně zatemňovací roletu, nād lesem vy-

koukl měsic mezi mraky, ozářil je jako na romantickém obrázku a ozářil taky černá skla Irenina okna se zatemňovací roletou. Byla krásná noc, úplně vánoční. V tom krásném městě Kostelci. Stál jsem v té zasnežené ulici jako patník, zamilovaný až po uši. A pomalu jsem zapalával sněhem. A pořád nikde ani noha.

Pak za rohem slabounce zavrzaly něčí kroky, blížily se a v kuželu modrého světla na rohu se objevil Marie Drechslerová.

Hned jsem vykročil, jako že se vracím kolem řeky z Bílovy. Marie měla na sobě tmavomodrý plášť k těla s kapuci a tu kapuci lemovanou bílou kožšinou. Takže měla obličej zatámovaný obráceným bílým V jako řau fyr viktorie, a taky zlatýma kadeřema, a koukala do bílé tmy očima jako pomněnký. Jak jsem se zmiřal v lasec, hrozně se mi lhlila. Bylo to krásné město a prima život v něm. Ve světle lucerny se zarysoval Mariin štíhlý pas a štíhlá kolínka v rýhovaných punčochách a dole huňaté bílé válenky.

„Ahoj, duše!“ pozdravil jsem ji.

„Ahoj,“ řekla dost upjatě.

„Co že deš tak sama?“

„To se nesmí?“

„To se nemá,“ řekl jsem a nabídl jsem své služby. „Doprovodím tě.“

„Dnes už jednu doprovázel, ne? Mám dojem.“

„Já? Jaks na to přišla?“

„No copak tady asi děláš? Vždyť tady nebydlíš. Nebo bydlíš?“

„Byl jsem v Bílovi pro vostrou vodu.“

„Jo? A kde jí máš?“

„Nojo. Žádnou jsem neměl.“

„Zapomněl sem jí tam,“ řekl jsem pohotově, „protože sem tam myslel na tebe. Kudy chodím, tudy na tebe myslím.“

„Dybs nepovídaj,“ řekla. Hbitě jsem se zařadil, a už jsme kráčeli k pivovaru a nahoru do vilové čtvrti, kde bydlela.

Měsic svítil na bílou stráž Černé Hory a zatemněné vily na ní seděly, každá s nějakým svým tajemstvím. A pořád sněžilo.

„Fakt, Marie,“ řekl jsem. „Ty seš tak krásná.“

„Hele, nech si to,“ pravila.

„Ty to nerada slyšíš?“

„Ty to říkáš každý.“

„Každý, vo kerý je to pravda. A to je vo tobě v první řadě.“

„V první řadě?“

„No.“

„Řikáš v první řadě?“

„V Kostelci určitě.“

„A v kerý řadě je to pravda vo Ireně?“ řekla a zamrkala na mě modrýma očima, poněvaď v černých řasách jí zůstala viset sněhová vločka.

„Vo tý? To ani nevím. Vo tom sem nikdy nepřemýšlel,“ řekl jsem. Zahuřil jsem do kopce, kolem vily pana profesora Citrona. „Já přemýšlím pořád jen vo tobě.“

„A jak to potom, že na rande zveš pořád Irenu?“

Sakra. Čertví, co všechno si holky mezi sebou vykecají, pomyslel jsem si, ale povytáh jsem obočí a podíval jsem se zeskřima na Marii. Měla takový jako plátěný pytel na šňůře, kerý táhla za sebou ve sněhu. „No,“ pravil jsem. „Někoho zvát na rande musím, dyž ty mi dáváš košem.“

„Hm,“ řekla Marie jako v knížce, zvedla nos do výšky a spadla jí na něj další krásná vločka a ona zesponda našpúlila růžovou pusou a sfoukla jí do tmy. „Už mně ale dlouho vo žádny rande neček.“

Tě pic! Mám snad narozeminy nebo co? pomyslel jsem si a vzpomněl jsem si na tu svíčku v aule, a najednou taky na tu opatrnou klauzuli, kerou jsem ke své prosbě přidal, aby se mi svíčka na každý pád vyplatila: Pane Bože, dej, ať získám Irenu, nebo nějakou jinou hezkou dívku. A že jsem se pak celou mší svatou choval poměrně zbožně. Takže to mě asi za to Pán Bůh odměňuje. Ale je nějak štedrý, pane. Za jednu svíčku.

„To hned napravím,“ řekl jsem. „Co děláš v neděli? Pojd na lyže!“

„Hm,“ opakovala Marie, a kolem nás přešla koule v perziánu, paní ředitelová Heiserová. „Rukulbám, milostivá paní,“ pravila Marie jasně a nahlas, a já se vzpamatoval a řekl jsem taky:

„Rukulbám, milostivá paní.“

„Dobrý večer, dobrý večer,“ odpověděla koule a odvalila

se po stráni dolů. Byli jsme už skoro u Mariny vily s velikým zaskleným vchodem mezi dvěma korintskými sloupy, kudy před válkou vzdýcky večer bohatě proudilo světlo. Teď byla mezi korintskými sloupy tma a pořád vytrvale sněžilo. Marie zapadala v těch svých válenkách do sněhu až po rýhovaná kolinečka a já se jím hrdinně brodil v dlouhých kalhotkách a v polobotkách. Láska mnou pořád lomcovala, a najednou mi z ničeho nic došlo, že je to vlastně teďka zas láska k téhle holce v rýhovaných punčochách! Hergot, jak to vlastně je? Neměl jsem čas o tom uvažovat. Byli jsme už před bran- kou jejich vily a Marie se zastavila.

„Povídalas, Hm,“ řekl jsem rychle.

„Hm.“

„Co to jako znamená, Hm?‘“ zeptal jsem se.

„Hm,“ pravila Marie, „znamená, že si to s tou nedělí ještě rozmyslím.“

A položila svůj pytel na snůh, zašmátrala v něm rukou, a jako prve Irena vytáhla klíč, jenže větší, od zahradičnické branky. Sakra, sakra, pomyslel jsem si. Nem tohle snad řízení boží, že se holky pohádaly se svými milějima obě ve stejný den? Co by potom bylo řízení boží? Hořel jsem znáobanou láskou, div jsem na tom blběm sněhu nesvětélkoval.

„A kdy budeš rozmyšlená, Marie?‘“ náležal jsem.

„Já?‘“ odemkla branku a zůstala v ní stát. „Třeba — zatelefonuj mi zejtra večer, třeba. Jestli ovšem chceš.“

„Jak vo tom můžeš pochytovat, Marie!‘“ sehnul jsem se jí po ruce, vzal jsem ji do své a políbil jsem ji na bílou pletenou rukavičku.

„Ahoj, ty!‘“ pravila a zaklapla mezi sebe a mě branku. Ten večer byl jsem teda zaklapnutý už podruhé, ale pokaze velké slibně. Branka byla umělecky vykováná, do podoby nějaké liliie. Pan Drechsler trpěl fixní ideou, že pochází z francouzského slechtického rodu de Resclerc, obchodoval ve velkém s textilím a tu lilii měl i na dopisních papírech, na kterých mi Marie občas odpovídala na moje milostné listy, co jsem jí je poslal hlavně o prázdninách k její babičce. Ale nezmohla se v nich na nic než na popisy deště, anebo jak je hezky a že byli na houbách a ona našla hřib a podobně blbosti. Nebyla moc na lyriku, aspoň v dopisech. A taky byla velice zbožná, snad nejzbožnější z holek na gymnplu, a proto měla jen jednoho,

Frantu Kočandrlého. Jenže možná že na toho se právě vy- kašlávala.

„Dobrou noc, ty!‘“ řekl jsem. Odemkla domovní dveře, otočila se, modré panenky pod tím fau fýr viktorie na mě zamrkaly.

„Ty,“ řekla.

„Ty,“ řekl jsem.

„Ty,“ řekla docela tichounce a zapadla do Drechslerovic přepychové vily.

„Ty ty ty!‘“ pravil jsem v duchu sám k sobě, otočil jsem se a klusal jsem k městu. Jestli jsem nesvítíl, určitě jsem asi světelkoval láskou. Je to možné, tolik kliky? Může člověk být zamilovaný do dvou holek *ngjednou*? No asi ano, řekl jsem si. Už asi jo, když to právě poznávám na vlastní kůži. A nebylo to špatné. Vůbec to nebylo špatné.

Prodíral jsem se sněhem, který se pořád ještě sypal z nebe na krásné město Kostelec, a uvažoval jsem, jak to zařídím se dvěma holkama na krku, aby to nekolidovalo. Protože jak si to Marie rozmyslí, bylo jasné. Holka když řekne, že si něco rozmyslí, tak je už rozmyšlená.

Prodíral jsem se k městu, po kolena ve sněhu, tou lídu-prázdnou nocí. Nad zámečkou věží visela nějaká nezatemněná hvězda a bylo mi blaze. Začínala zřejmě prima sezóna.

A pořád sněžilo, ještě ráno, a celé dopoledne. První dvě hodiny ve škole, při latině a matyce, se dokonce muselo svítit. Láska mi zatemnila mozek, takže jsem nic nevnímal, ani profesora Bivoje, který nasázel za tu hodinu sedmnáct kouřl kvůli nějaké exponenciální rovnici, a mně se jako zázárkem vyhnul. To všechno ta svíčka. Potom o velké přestávce mi nastal problém: kvinta, kam chodila Marie, i sexta, kam chodila Irena, byly na stejné chodbě, a obě holky teda proměňovaly, pod do- zorem latinářky, v jednom kruhu. Vyřešil jsem problém tak, že jsem celou přestávku zůstal na záchodě a kecal s Harykem o filmu *Celá škola tančí*, a podobný problém, kterou doprovodit ze školy, jsem obešel tím, že jsem se na poslední hodinu ulil a šel jsem na bukvicovou kávu do Městského hotelu. Nikdo tam nebyl, jenom v rohu hrál hrbatý pan Lajtner šachy s nějakým penzistou. Seděl jsem za širokým oknem s vypletanými květinama v rozích a v jednu hodinu se po náměstí začali

Jakoli komentovat černožlutozelené pruhované ponožky a zasnout nad goticky zdviženými špičkami jeho madarek. Zvlášť ty madarky, posazené na tlustou podezdívku bílou jako sníl, třpytily se oslnivě v klesající mlze, jako by to byly nějaké korunovační klenoty, ošetřované s nesmírnou láskou a určené pouze pro slavnostní příležitost.

Ale duše Bulla Mácha byla smutná. Stál vztyčen a bez pohnutí jako skála v příboji, mimo dav protékajících z trafíku do Vodičkovy ulice a opačně, sám, osamělý, opuštěný. A v bolesti, která mu svírala srdce, vzpomněl si na jiné večery jiného věku, ale podobné počasím, šerosvitem, zimou a osvětlenými okny, kdy tu nebyl sám, kdy se tu tísnily celé tlupy jeho vrstevníků a parůů a vzduchem létala podivná, nikdy předtím neslyšená krásná slova esoterické řeči, kdy odzdoła z Boulevardu zněl dixieland Graeme Bella, nahoře ve Fénixu zpívala Frankie Smithová a troubil Leslie „Jiver“ Hutchinson a z podzemní vinárny příjemně rvaly uši ostré bebopové riffy Duncy Brože. Kam se zřítily ty časy? Kde je Kandahár, ten tenorák s černošským kudrnamma na hlavě? A Harry? A Lucie?

Gejblík Bull Mácha zbyl z nich ze všech sám. Věděl přesně, kde jsou, a byla to jenom obrazná, řečnická otázka, která vypíula na hladinou nostalgických smutků. Tenorák Kandahár, který se ve skutečnosti jmenoval Nývlt, stal se architektem a má místo ve Stavoprojektu, oženil se, jeho žena chodí na koncerty komorní hudby a studuje operní zpěv. Tak skončil gejblík Kandahár. A Venca Stern, ten trombonák s nádherně praskavým taligate styllem? Je vedoucím nějaké fabriky na kinoplátna v pohraničí. A Harryk sedí pro ilegální pokus o přechod státních hranic a Lucie mu zachovává věrnost a dělá sekretářku na ÚRO.

Jenom on tu zbyl, neoženil se, nestal se ničím jiným, než byl v dobách nylonového věku, neztratil ochotu bít se do krve o vstup na veřejnou nahrávku Karla Vlachy, která — jako on — zbyla jediná ze všech těch nádherných věcí. Byl sám, poslední svého rodu, a když chtěl najít duši aspoň trochu spřízněnou, musel chodit v parě se sedmnáctiletými hošký, kteří už ani nevěděli, co slovo gejblík vlastně znamená.

A tak stál na rohu u City, na tom historickém místě

zastlého světa, přeskakoval očima z tváře na tvář a říkal si Do prdele, není tu nikdo, nikdo v celý Praze. Neměl kam jít. Byl nařtený.

A vtom se z proudu lidí vyhoupla známá tvář.

„Maku! Hej! Maku!“ zvolal Bull Mácha a odlepil se od zábradlí. Známa tvář se zdvihla, hledala chvílku v mlze a pak se rozšklebila přátelským úsměvem.

„Tě noha, Bullesí“ řekl povadlý mladík ve vojenském kabátě s ošoupanými černými náramenlíky bez označení zbraně, který před sebou strkal zánovní děsly kočárek. Po boku mu táhla odbarvená bývalá lukeťka, v obličejí ještě povadlejší, srchované otrávená.

„maráde, jak se vede?“ promesl Bull zpěvavými přízvuky nylonové imonace, všechna e zúžena, všechny koncovky protaženy. Vojín uchopil nabídnutou ruku a pronesl stejným způsobem:

„to vysrknutý, Bulle. Stojí to za hovno.“

Bull mrkl po vojínově družce, ale Makovo drsné slovo se jí zřejmě nedotklo.

„To je manželka,“ řekl vojín.

„Těš mě,“ Bull jí podal ruku. Manželka se mu lhostejně podívala do očí.

„se známe, ne?“

Bull se zadíval na ty polosmytý rasy, a najednou se mu před zrakem vzpomínke začaly měnit. Cítil, že ho skoro zamrazilo.

„Fakt!“ řekl. „Vy ste — ty seš — Maggie Vančurková, ne?“

„smě nemohl poznat, žejó? Seš z toho vedle, ne?“ odklávala nepřijemným hlasem a Bullovi se zdálo, že na něho má vztek, že ho skoro nenávidí.

„Hovno, Maggie, tje to ale doba, co sem tě neviděl. Tos to eště válela s Jackiem Petráčkem ksem si myslel —“

„Že na něj budu čekat, né? Seš dobřej!“

„No né. Dyt von tenkrát vyfás — kolipak?“

„Seš,“ pravila úsečně.

„No tak to né. Karamba, sem ale rád, že vás vidím. bych vám měl vlastně gratulovat.“

„K čemu?“ zepal se udiveně vojín.

„K sňatku, né? Dyž sem to nevěděl, dyž ste se brali, tak aspoň teď, že.“

„Nechceš nám taky gratulovat k fakanovi?“ zeptala se Maggie a v hlase se jí znova zachvěla ozvěna hlubokého vzteku.

„To je váš potomek?“ řekl Bull a rychle poobdivoval bledoučké a taky jakoby zvadlé děťátko, které spalo pod ukoptěnou peřinkou v odtěném kočárku. Tohle že je Maggie? blesko mu hlavou. Ta zlatovlasá křistýnka z Bílý Labutě? Ta, co vyhrála soutěž v jitenbugu ve Slovanským domě v šestáctýřicátým? To je nějakej omyl, ne?

„A ty seš furt na vojné, Maku?“ zeptal se rychle, aby na to nemusel myslet.

„Vidíš, ne?“

„To tam seš už nák dlouho.“

„KROUTIM TŘETÍ JÁR, vole.“

„ti někdo shodil posudek, co?“

„si piš. Ale já si tu kurvu pamatuju.“

„Kerá svině to je? Že bych ho někde za rohem prokádřoval. Můžu sehnat partu —“

„si vyřídím vosobně,“ přerušil ho Mak.

„No dobrý,“ řekl Bull, „Ale už tě pustěj, ne?“

„Přej na velikonoce. Přej nás zruší,“ řekl Mak. „A co ty furt, Bulle? Seš furt, jaks byl, ččeč. Na tobě není nic znát, jenom, že na všechno seš.“

„To Bull děal dycky, ne?“ pravila manželka. „Nebo děas něco jinýho, Bulle?“

Slova manželů Bulla potěšila v hlubinách duše. Ano. Vždycky na všechno sral. A sere. A bude srát.

„Depak,“ řekl, „Dělám furt to samý. Mě nepředelaj.“

„To říkáš,“ pravil vojín, „bys ale mrkal, dyby tě ftkli k pétépe.“

„sem byl taky na vojné, né?“

„ně né u pétépká. A jak dlouho, vole?“

Bull Máchá se spokojeně zasmál.

„Tři měsíce, vole, sem simuloval noční pomočování.“

To rozveselilo i zachmuřenou manželku.

„A seš furt svobodnej?“ zeptala se.

„Úplně,“ řekl Bull.

„A ženit se nebudeš?“

Bull se znova zasmál.

„Do toho se neženu,“ pravil.

„by ses ale skoro měl,“ ušklibla se manželka, „si to chceš vůbec ešte dohnat.“

V očích jí znova zablyskla vzteklá světýlka. Sakra, řekl si v duchu Bull, copak já můžu za to, že si spískali fákana?

„A co, chodíte tancovat, někdy?“ zeptal se, aby odvedl řeč jinam. A taky aby zjistil — aby se ujistil —

„Tancovat?“ podivil se Mak. „Máme, ččeč, jiný starosti.“

To máš fakan, to něco stojí, né? A na tý zasraný vojné čock hovno vydělá.“

Planínek, který se Bullovi rozhořel v srdci, když spatřil dávného parda, zvolna skomíral.

„No ale — džez ešte žereš, ne?“ zeptal se zpřímá.

Mak pokrčil rameny.

„Nemám na to čas, ččeč. Stojí to za vyližprdel.“

„Maku, musíme hnout kostrou,“ pravila manželka.

„Jestli chcem do toho bijáku.“

„Jo,“ řekl Mak. „Dem vod púl šestý do bijáku a musíme fákana ftknout k mace.“

„Tak jó, to děte,“ řekl Bull.

„Vobjev se někdy,“ řekl Mak. „Bejvám v neděli doma.“

Sfouknul sem to s lampasákama.“

„Přidu,“ řekl Bull. „Mějte se fajn.“

„Tě noha,“ řekl Mak a podal mu ruku.

„Ahoj, Bulle,“ pravila zvadlá dvka, která kdysi bývala Maggií Vancůřkovou.

„Ahoj, Maggie,“ řekl Bull. „Ahoj.“

Vojín se opřel do kočárku a zařadil se do proudu. Bullovy bezvýrazné oči je chvilí provázely. Manželka na sobě měla nějaký starý kabát, zhubla do něho, visel na ní jako na věšáku. Maggie! Do prdele, kde to všechno, všechno je? A Mak! V šestáctýřicátým, v sedmačtyřicátým, každej tejdén pětkrát v Bulvárcel! A teď na to nemá čas. Nemá čas! Na co jinýho má mít člověk čas?

Bull se znova zadíval na nedělní procesí v mlze, která meziím zhoustla. Nahoře nad městem byla už noc a všude rozsvítili pouliční lucerny. Visely jako medové koule rozpouštějící se v mlce a kolem nich se v mlze dělala rozplizlá zlatá

nedval do očí, ale na ty dolčky. Po každé straně byly dva. Jeden větší a jeden menší. Dívka přenesla váhu těla z jedné kyčle na druhou, sejala ruce před hadry, ne jako k modlitbě, ale jako na znamení přátelství, a řekla:

„Fifty — fifty.“ Dolčky v světlém stínu slunce se ještě prohloubily. Američan z nich nemohl spustit oči.

„O. K.,“ zasmál se, posunul si helmu do čela a podrpal se na zátylku, jak se tomu podvědomě naučil v biografu. V kroužku pozorujících pásečků vzrušeně zašumělo.

„Ich,“ řekl Američan, „šau — castle — see? Church,“ a rukama naznačoval tvary, ale dívce se zdálo, že opisuje dlaněmi tvary ženského těla. Zachichotala se. Tmavovláska se obrátila od menšího Američana a hleděla chvílku na ruce, které se v slunném podzimmím vzduchu snažily vytvořit obrys kostelní věže.

„Vočů vont?“ řekla potom.

„Oh, you speak English?“ Američan se obrátil na ni.

„Šar,“ řekla dívka. „Vočů vont?“

„Look,“ řekl Američan, „would you tell your friend...“ a mluvil kvapně a nosem, angličtinou, kterou tmavovlásá dívka nestáčila sledovat. Neměla dolčky, ale mezi čeným obočím se jí narysovaly tři vrásky, jak se snažila porozumět. Hlubší, ostřejší, než měla taková dívka mít. Také pod očima — všiml si Američan — ležely na divčí pleti dva tmavé, unavené pílměšce.

„Vejt,“ řekla. „Spík slou.“

Američan se zarazil a začal znovu. Mluvil pomalu, zřetelně a pomáhal si rukama. Druhá dívka ho pozorovala ze strany. Tmavovláska kývala hlavou a říkala, je, je. Plavovláska mlčela.

„Ou jes, aj nou,“ řekla tmavovlásá dívka, když skončil, a obrátila se na blondýnku.

„Von chce jet nejdív na Hračany,“ řekla. „Chce si prohlídnout kostel a historický památky. Je prej interesovanej do historie a chce vidět panoráma Prahy.“

„Co?“ řekla plavovláska. „A to já se s nim mám tahat po Hračanech? Kam dete vy?“

„Ale to máš fuk,“ řekla bruneta. „Vono ho to stejně brzo

* Podívejte se. Mohla byste říct své přítelkyni... *

přestane bavit. Všichni Američáni sou stejný. Nejdív sou celý hr do památek a pak se na ně vyprdnou, sotva vo ně vokem zavaděj, a dou s tebou, kam je zatáhneš.“

„Jen jesti,“ řekla plavovláska. „Heled, to ti řeknu rovnou, jestli se chce celý vodpoledne plazit po kostelích, tak to ať se mnou nepočítá.“

„Ale prd,“ řekla tmavovláska. „Já byla s Tomem taky nejdív na Hračanech. Jenže jak sme šli Zlatou uličkou, tak zapad do tý hospody na pivo a do kostela sme se ani nedostali. Zatemnil se tam plezšským a pak sme vymetli všechny hospody na Malý Straně, až sme skončili v jedný vinárně na Maltézáku.“

Američan v brýlích naslouchal lahodným zvukům neznámé slovanšské řeči. Mezi řečí po něm blondýnka hodila pohledem. Američan se žertovně zeptal:

„What's the matter?“*

„Nyx,“ řekla tmavovláska. „Ši vil gou vic jü. Bat ši tajit.“

Not lonk čerčis.“

„Oh no,“ řekl Američan. „We'll just take a look at them.“**

„Prej jen na chvílku,“ řekla bruneta plavovlásce.

„Ale řeklas mu to jasně, jö?“ zeptala se plavovlásá dívka.

„No jasně,“ řekla tmavovláska. „Tak dem.“

„Heled, ale celý vodpoledne se s nim po kostelích tahat nebudu, ví to? Reklas mu to?“ nahlála blondýna.

„No řekla, jasně,“ odpověděla netrpělivě tmavovláska.

„Já si kvůli jeho pitomejm kostelům nezmrzáčím nohy.“

Sou mi malý lodičky, rozumíš?“

„No jasně,“ řekla bruneta a obrátila se na Američana.

„Vi ken gou.“

„O. K.“ řekl Američan. Blondýnka mu znovu ukázala dolčky. Všiml si, že kůže na tvářích má nádech vosku a že pod šedivýma očima leží stejné temné noční pílměšce. Ale dívka vypadala jako módní kresbička a dojemná srdce z plechu se zoufale a lacině leskla.

„Oukej,“ řekla s profesionálně koketním přízvukem. Američanovi, který byl hudebník, v něm náhle zazněl jakýsi

* Co se děje?

** Ach ne, jenom se na ně mrkneme.

nepřijemný, bolavě monotónní tón, jakoby zbavený všech alikvotních tónů lidského zájmu, života a znalosti. Ale jak dívka sklonila hlavu, zatřpytily se na slunci její zlaté vlasy a v nich zablikal bledoučký lesk obou srdíček.

A tak Američan zapomněl na onen tón bez alikvotních tónů, neboť není nic krásnějšího, jisté není nic krásnějšího než ženské vlasy. Člověk neví, co se skrývá pod kůží, z níž vyrůstají, jaká prázdnota nebo hrůza minulosti nebo krůvda světa, do něhož nikdo nevhážíme moudrý a z něhož nikdo neodcházíme dokonale. Svět však se nás nepá a žádá nás, abychom žili podle zákonů, které určuje on. Neohlíží se na naši nedokonalost. V tomto světě je třeba být vděčen za málo. Za slunečné odpoledne v neděli, za čokoládový dort v přítmí deštivého večera, za černý lesk Steinwaye v rohu pokoje a za kovové, nelidské tóny jeho kovových strun, za ty krásné, plavé, vykartáčované dřívčí vlasy.

„O. K.“ řekl Američan a přehnaně dvorným gestem vyhlídl plavovlásku, aby usedla do jeepu.

Na křižovatkce u kavárny Slávie, tam, kde na podzim, ať je mr nebo válka, krouží raci-příživníci a kde odpolední zahaleči, jati podivnou dobrotivostí, hází jim drobná sousta do vln Vltavy, zaplál červený signál a jeep se zastavil. Američan se rozhlédl. Ve sklech brýlí se objevil obraz Národního divadla, kouřem a sazemi zašedlá socha trigy s alegorickou postavou, jejíž obličej přivál Američanovi na mysl stejně bezvýraznou a necitelnou kamennou tvář z newyorského přístavu. Zavánil z ní dech minulého moderního století, které do anglických parků v elegantních secesních předměstích stavělo sochy amorků a milostných dvojic z pískovce, a parky přikrývaly na podzim mlence i kupidy uhnílym žlutým listem a za čas i zelenavým kožíškem z mechu, který se narodil z deště.

„What's that?“ zeptal se a kývl zelenou přílbou k budově divadla.

Dívka pozvedla oči, čedivě jako bříška racků pod mosnými oblouky, a podívala se lhostejně na špinavou barvu otesaného kamene.

„Opera,“ řekla.

„Oh, the Opera House,“ řekl Američan. „I love opera. Do you?“

Dívka otočila hlavu k němu a usmála se.

„Jes,“ řekla.

„I know Smetana,“ řekl Američan. „He's fine.“

„Jes,“ řekla dívka.

„I've seen The Bartered Bride. In the Metropolitan with

Tharmila Novotna, you know.“*

„Jes.“

„It's a wonderful opera. I'm sure you like it.“***

„Jes.“

„Who used to sing Marschenka here during the war?“****

„Jes,“ řekla plavovláska mile.

Pohlédl na ni a odmlčel se. „O. K.“ řekl, a když se objevila zelená, zasunul rychlost. Jeep se rozjel, a dokonale posazený na dlažbě ulice, zahnul a ujížděl po nábřeží.

Nad konturou hradu hořelo slunce. Lodičky s nedělními veslaři mizely v oslepující výhni reflexů na vodní hladině. Projeli tunelem u Karlových lázní a na Američana znovu dýchly minulé věky ze dvou kostelů, které vyrostly k nebi za tunelem. Oči mu zabloudily ke kulaté bání renesančního domu, pokryté měděnkou, ale vtom uslyšel dívčin naléhavý hlas:

„Nau links! Links!“

Otočil prudce volantem, ale nespustil oči z kamenné sochy jakéhosi krále, z barokního sloupu z hrubozrnného pískovce, ovinnutého vinnou révou hojností. Nápravy jeepu zaskřípěly a nějaká babička směšně uskočila stranou, zapotácela se a byla by upadla, kdyby ji nebyl zachytil muž v placentě čepici.

„Ty blbče!“ vykřikl automaticky na Američana, a když uviděl, že vedle něho vlaje plavá kšnice dívky v civilu, zahrozil pěstí a dodal: „Ty kurvo vodbarvená!“ Babička se vzpamatovala a začala rovněž nadávat.

Dívka v jeepu se ohlédla a vyplázla na ně jazyk.

Po mostě jel jeep pomalu, neboť na mostě stály sochy

* Viděl jsem Prodanou nevěstu. V Metropolitanu s Jarmilou Novotnou, více.

** Je to nádherná opera. Určitě ji máte také ráda.

*** Kdo tu zpíval za války Mařenku?

a Američan se o ně zajímal. Jejich stiny se lenivě a v pravidelných intervalech kladly na vojákovu helmu a na světlou hlavu jeho společnosti. Z podhledu měly slepé, mrtvé oči:

„Interesting,“ řekl Američan. „Who's that?“ zeptal se a ukázal na světe v kněžské rochetě a v biretu, asketické tváře, s pozlacenými hvězdami na pozlaceném kruhu kolem hlavy. Pozlátko smyl s hvězd šest let války.

„Who's he?“ zeptal se Američan. „St. Ignatius?“

„Najs,“ řekla plavovláska. Ve vlhkých očích zazářil odlesk světlových hvězd a zhasl, jak přejeli kolem. Další socha zahalila dřevinu tvář stínem, z něhož vystoupily tmavé půlměstce.

„O. K.“ řekl Američan a položil ruku na volant. Jeli dál.

Když začali šplhat strnou ulicí, vroubenou starobylými domy, která Američanovi připomněla staré rytiny Bostonu v kolejni knihovně, přerušila dívka mlčení.

„Dů färst fajn,“ řekla.

Otočil se k ní a usmál se.

„You think so?“

„Du,“ řekla, „mit auto fären — durch front?“

„No,“ řekl. „I'm in the Tank Corps, see? Tanks. Panzer.“

„Ou jes!“ řekla s obdivem. „Dzec fajnl Aj — aj — zase zapäturala. „Aj laf tenks!“

„That suits me,“ řekl a dívka horlivě zakývala hlavou.

„Bat ic — šreklich, nicht? Im tenk?“

„Not nice,“ řekl Američan. „You get claustrophobia.“

„Jes,“ řekla dívka jako papoušek. Američan vytáhl balček v celofánu.

„Cigarette?“

„Plis,“ řekla dívka, vzala si cigaretu a podívala se na ni.

„Ou kejm!,“ řekla. „Aj laf kejm!. Ic fajn.“

Američan vytáhl zapalovač, vyrobený z nábojnice, a přidržel ho blondýnce před obličejem. Dívce se pod nosem zatřpytil veliký prsten se zlatým slonem.

„Senks,“ řekla, zadýmala a vzala Američana jemně za ruku. Měl štlhlé, ženské prsty a útluou dlaň. Kdyby to uměla říct, byla by mu řekla, že má ruku jako porodník. Ale nevěděla, jak se řekne porodník, ani anglicky, ani německy.

Znala slovo Hebamme, to však se na něj nehodilo. Přejela proto ukazovákem s tmavorudým nehtem po zlatém slonu a řekla:

„Very najs!“

„Yes,“ řekl Američan nervózně a ucul rukou. Pak se ale ovládl a nechal ruku v dívčině dlani. „It belonged to my father, see? He was an ardent Republican.“

Dívka se chvíli dívala na prsten a pak si ho z ničeho nic přitiskla ke rům a začala nad ním příst a vrnět jako mladá matka, zamilovaná do svého nemluvněte. Všiml si znova plechových srdček v jejích uších.

„Slušátko malý, roztomilý!“ říkala, pochovovala Američanovu ruku v dlaních, pak si ji přitiskla k tváři a podívala se šikmo vzhůru na Američana.

„You're very beautiful,“ řekl Američan.

„Vot?“ broukla a usmála se.

„You — very nice,“ řekl.

Zavrtěla hlavou.

„Ou nou,“ řekla. „Jü — jü only sej — jü vil mich only — hepy machn.“

„Certainly not,“ řekl Američan. „You really are.“

V záhybu cesty pod hradem otevřel se jim výhled na kamenný obraz velkoměsta. Věže kostelů nad střechami, šedivý základní tón miliónové kulisy, přikryté oponou prachu, kouče a výfukových plynů. Když se cesta nahore pod hradem vyrovnala, zastavil Američan jeep a zadíval se na město. Kdyby leželo v troskách, vypadalo by odsud skoro stejně. Za poslední dva roky jich viděl mnoho. Kámen, mout, cihly. A lidé, o několik tisíc lidí má, ale i bez lidí, i když všichni lidé leží mrtví mezi kamením, moutem a cihlami, vypadají města skoro stejně. Jeho mysl, vyprahlé jako tanková bojiště, bylo docela snadné narýsovat přes namodralé plátno tohoto města obraz všeobecné pouště. Jednou snad, napadlo ho hlasem bitevní deprese, zůstanou všude jen mrtvá města, hory, skály, řeky, planeta, jako tomu bylo kdysi na počátku a bude tomu tak na věky věků. Nesmrtelná je mrtvá Země. Planeta. Temné

* Ano. Patřil mému otci. To byl nadšený republikán.

** To určitě ne. Opravdu jsi.

zazněl z vyřezávaných lavic prelátský zpěv. Tučňi duchovní tam přežpěvovali latinské hodinky. Mimo čas a v prostoru chrámové lodi nesly se nařkavé, pláčtivé, pradávné hlasy, mimo skutečnost lidovědemokratického státu, mimo století, mimo věru a nevěru. Ale to, co rozezněly v dívce, která stanula po Američanově boku, nebyla vzpomínka. Kdyby dávno nebo nedávno, v čase který přestala počítat, byla to jakási církevní slavnost. Přívod se ubíral z chrámu kamenným nádvořím, branou s giganty a do vrat arcibiskupského paláce, provázen neustávajícím kýváním kadidelnic a vyzváněním zvonů, kadidelic v rukou světlavých i kadeřavých mladých mužů v bělostných rochetách. Za nimi, sevěren přívodem divadelních biskupů s pozlacenými čepicemi a s berlami jako svatý Mikuláš, mřávoučký arcibiskup, o němž se říkalo, že se vrátíil z koncentráku. Za ním opět zastup mladých mužů v černých sukních s falovými šerpani, vzhledných, vážných, zasmušilých. Zvolna se ubírali zamračeným dnem jako veliký týát, inscenovaný jen proto, že k moci ve státě se drali komunisté; jim navzdory; snad už nikdo tomu nevěřil, nemohl věřit; vyprchala z toho ona základní nádherna nepochybující víry. Plavovlásá dívka se tehdy dívala na ty mladé muže v černých sukních, na malého arcibiskupa, na několik tmavých Talíánů z papěžské nunciatury v kněžské nádhře, kteří jako by tvořili osobní stráž drobného primasa a vypadali příliš chytře, aby mohli věřit. V neurčité vzpomínce šel znovu ten duchový průvod, ale dívka neuvažovala, tehdy ani teď, o otázkách víry a nevíry, moci světské a duchovní, o moci vůbec, ani o hodnotách a smyslu lidského života, o všech těch věcech, které si vymyšlejí sytí a zlí, zlí a nebezpeční, neboť mřávala kdysi had, často křičela hrůzou a nikdy nikoho neposlala na smrt.

V královské kryptě byl průvodce, který vysvětloval, co a jak. V elektricky osvětlené kobce stála králova rakev a kolem ní schránky s jeho manželkami.

„Jako první choť“ vykládal průvodce, „pojal Otec vlasti Markétu, dceru krále francouzského. Ihned po její smrti oženil se z politických důvodů podruhé. Ač sám již zralého věku, pojal za manželku tehdy teprve třináctiletou Annu, dceru vévodы pomoránského...“

Američan přestal naslouchat slovům, kterým stejně nerozuměl, neboť vedle sebe zaslouchal naléhavý hlas. „Heiou,“ řikala dívka se zájmem, jaký u ní do té doby nepoznala. „Hýr? Dzis is — dzis is dz kink — fát der naciön.“

„This one?“ Američan se podíval na bronzovou rakev.

„Hir,“ řekla dívka a ukázala na vedlejší truhlu, „his women.“

„His wife, I see,“ řekl Američan.

„Erste,“ řekla dívka a ukázala palec. Vosková tvář plánila zájmem.

„I see,“ řekl Američan.

„Dort,“ ukázala na další rakev, „dý cvajte!“ Vztýčila dva prsty.

„Indeed!“ řekl Američan.

„Ší —“ řekla blondýnka nadšeně, „ší — only dzertýn jít, sí?“ řekla. „Only dzertýn jít ven ší — hajratet der kénik. Meri dz kink,“ dodala v návahu jazykové inspirace.

„Really?“ řekl Američan.

„Jes,“ řekla dívka. „Only dzertýn — ší meri.“

„And the king —“ řekl Američan, „what did he do? Was he an important personality in the history of your nation?“

„Sory,“ řekla dívka.

„The king,“ řekl Američan. „Der König,“ pokračoval.

Dívka přikývla. Američan řekl:

„He — important? Famous?“

Plavovláska na něj zírala napjatě a nechápavě.

„Big king?“ řekl Američan.

„Ou jes!“ zvolala dívka. „Hí — very — fajm. Hí mejk — bryke, sí? Dý bryke — vír fárn mit dem džíp. Vó dý — dý —“

hledala výraz.

„What bridge?“ zeptal se Američan.

„Jes, bříč. Dz bříč vó dý — dý figúr — aus štajn —“

„I see, the statues!“

„Jes — dý stečúz,“ řekla dívka. „Dý bryke hí mejk.“

„Really?“

„Jes. Ent jü nou vot hí mejk dz bříč?“

„Beg your pardon?“ řekl Američan.

* A ten král — co dělal? Byla to důležitá osobnost v dějinách vašeho národa?

zazněl z vyřezávaných lavic prelátský zpěv. Tučňi duchovní tam přezpěvovali latinské hodinky. Mimo čas a v prostoru chrámové lodi nesly se nařkavé, pláčivé, pradávné hlasy, mimo skutečnost lidovědemokratického státu, mimo století, mimo věru a nevěru. Ale to, co rozezněly v dívce, která stanula po Američanově boku, nebyla vzpomínka. Kdyby dávno nebo nedávno, v čase který přestala počítat, byla to jakási církevní slavnost. Průvod se ubíral z chrámu kamenným nádvořím, branou s giganty a do vrat arcibiskupského paláce, provázen neustávajícím kýváním kadidelnic a vyzváněním zvonů, kadidelnic v rukou světlavých i kadeřavých mladých mužů v bělostných rochetách. Za nimi, seřven průvodem divadelních biskupů s pozlacenými čepicemi a s berlami jako svatý Mikuláš, mňavoučký arcibiskup, o němž se říkalo, že se vrátí z koncentráku. Za ním opět zastup mladých mužů v černých sukních s falovými šerpani, vzhledných, vážných, zasmušilých. Zvolna se ubírali zamračeným dnem jako veliký týát, inscenovaný jen proto, že k moci ve státě se drali komunisté; jim navzdory; snad už nikdo tomu nevěřil, nemohl věřit; vyprchala z toho ona základní nádherna nepochybující víry. Plavovlasá dívka se tehdy dívala na ty mladé muže v černých sukních, na malého arcibiskupa, na několik tmavých Talíánů z papěžské nunciatury v kněžské nádhře, kteří jako by tvořili osobní stráž drobného primasa a vypadali příliš chytře, aby mohli věřit. V neurčité vzpomínce šel znovu ten duchový průvod, ale dívka neuvažovala, tehdy ani teď, o otázkách víry a nevíry, moci světské a duchovní, o moci vůbec, ani o hodnotách a smyslu lidského života, o všech těch věcech, které si vymyšlejí sytí a zlí, zlí a nebezpeční, neboť mívávala kdysi hlad, často křičela hrůzou a nikdy nikoho neposlala na smrt.

V královské kryptě byl průvodce, který vysvětloval, co a jak. V elektricky osvětlené kobce stála králova rakev a kolem ní schránky s jeho manželkami.

„Jako první choť“ vykládal průvodce, „pojal Otec vlasti Markétu, dceru krále francouzského. Ihned po její smrti oženil se z politických důvodů podruhé. Ač sám již zralého věku, pojal za manželku tehdy teprve třináctiletou Annu, dceru vévodky pomoránského...“

Američan přestal naslouchat slovům, kterým stejně nerozuměl, neboť vedle sebe zaslouchal naléhavý hlas.

„Heleou,“ řekla dívka se zájmem, jaký u ní do té doby nepoznala. „Hýr? Dzis is — dzis is dz kink — fätr der naciön.“

„This one?“ Američan se podíval na bronzovou rakev.

„Hir,“ řekla dívka a ukázala na vedlejší truhlu, „his wumen.“

„His wife, I see,“ řekl Američan.

„Erste,“ řekla dívka a ukázala palec. Vosková tvář plánila zájmem.

„I see,“ řekl Američan.

„Dort,“ ukázala na další rakev, „dý cvajte!“ Vztýčila dva prsty.

„Indeed!“ řekl Američan.

„Ší —“ řekla blondýnka nadšeně, „ší — only dzertýn jits, sí?“ řekla. „Only dzertýn jits ven ší — hajratet der kénik. Meri dz kink,“ dodala v návahu jazykové inspirace.

„Really?“ řekl Američan.

„Jes,“ řekla dívka. „Only dzertýn — ší meri.“

„And the king —“ řekl Američan, „what did he do? Was he an important personality in the history of your nation?“*

„Sorry,“ řekla dívka.

„The king,“ řekl Američan. „Der König,“ pokračoval.

Dívka přikývla. Američan řekl:

„He — important? Famous?“

Plavovlaska na něj zírala napjatě a nechápavě.

„Big king?“ řekl Američan.

„Ou jes!“ zvolala dívka. „Hí — very — fajm. Hí mejk — bryke, sí? Dý bryke — vír färn mit dem džíp. Vó dý — dý —“ hledala výraz.

„What bridge?“ zeptal se Američan.

„Jes, bříč. Dz bříč vó dý — dý figürn — aus štajn —“

„I see, the statues!“

„Jes — dý stečüz,“ řekla dívka. „Dý bryke hí mejk.“

„Really?“

„Jes. Ent jü nou vot hí mejk dz bříč?“

„Beg your pardon?“ řekl Američan.

* A ten král — co dělal? Byla to důležitá osobnost v dějinách vašeho národa?

„Jes?“, řekla tázavě.

„I didn't — I mix fištén,“ řekl Američan.

Svraštila obočí. Pak ukázala na Američana.

„Jů nou,“ řekla.

„Yes,“ řekl Američan.

„Vot hi,“ řekla a ukázala na královu rakev.

„Yes,“ řekl Američan.

„Gemacht dý brike — aus vot?“ řekla.

„I see,“ řekl Američan. „You mean what did he built

the bridge with?“**

„Jes,“ řekla blondýnka. „Jů nou?“

„No,“ řekl Američan. „Stone, I suppose.“

Dívka udělala pauzu. Červený make-up na rtech se pro-

táhl v usměvavý piloblouček a na jeho koncích se vytvořily

dolhčky. Snad měla takové i ta třináctiletá česká královna,

kdoví, pomyslel si Američan. Pak řekla dívka vítězně:

„Eks!“

„What?“

„Ajf,“ řekla dívka šťastně. „Eks. Hi mejk dz břič aus eks!“

Byli už na odchodu, ale tu si Američan všiml muže, který prodával vstupenky na věž.

„What's this?“ Otázal se.

„Turn,“ řekla dívka. „Sehn Prák.“

„O. K.“ řekl Američan. „Lets go up.“

Ale dívka zůstala stát. Otočil se k ní.

„Ic,“ řekla, „ic zér hóch.“

„Never mind,“ řekl Američan. Pak se usmál. „I can

carry you, if you get tired.“**

„Ic — auch sôn fil úr,“ řekla dívka.

Američan pohlédl na hodinky.

„Quarter past six,“ řekl. „Just ten minutes more, please,“

řekl. „Please!“

„But dzen ví go?“

„Sure,“ řekl Američan. „Then we go some place —

dinner — eat — essen.“

„Jes,“ řekla dívka spokojeně. „Und tancen!“

Schody byly strmé. Šli za sebou. Američan hleděl dívce

* Aha. Myslíš, z čeho ten most vystavěl?

** To nevádí, ponese tě v náručí, jestli jsi unavená.

na noby. Evropa je plná krásných věcí, pomyslel si. Krásných a zničených. Pohlédl na dívčina štlhlá lýtka. Takové noby, věž katedrály, secesi kavárna, tvář kočky, racek letící s nožičkami přitisknutými k břichu pod obloukem středového mostu, lovecký ohň, soustředěný na černý bod svého nosu, ubíhající po stopě zraněné lišky. Evropa. A plavé vlasy, které jiskří zlatem bezcenných lidských kaderí. Vzpomněl si na vlasy své ženy.

A spojily se v něm náhle představy těch dvou rozdílných ženských osudů, osudů všech lidí, které za poslední dva roky potkal, v Anglii, ve Francii, v okupovaném Německu, osudy všech lidí na téhle strašně-jediné Zemi, osudy, spjaté tou mlčenlivou, hroznou Zemí. Zdálo se mu, že slyší ještě temné řinčení ujtžďjících tanků, a skoro mu sevřela hrdlo bitevní tiseň, když vyšli na ohoz věže a ohoz obklopovala krvavá západní obloha, jakoby vznícená nesmírným požárem války.

Ale když přistoupil až k ochozu, uviděl město. Proměnilo se v oponu z tureckého medu. Jako žluté mandle zářily z něho stovky oken a v nich uvězněná večerní slunce. Také na hrotech věží se leskly pozlacené svatozáře, plamenné glorioly, cípate kalíšnické hostie, zlaté koule a báně jako řetavé uhličky v nesmírném dohořívajícím ohništi.

„Beautiful,“ řekl po chvíli. „And incredible. A dream of the past in stone.“**

„Jes,“ řekla plavovláška. „Ic fajn.“

Pak mlčeli. Na východě jakoby z propadlitě začala nad město stoupat temná nádherná noci a vlhkých hvězd. Leskly se jako dřeviny vlhké oči. Nad nimi přecházela obloha zvolna paletou zespoda ozářených oblak v oranž a krev západu, do níž se nořilo prastaré, diluvální slunce jako obrovský rudý zadek diluválního mastodonta. Všechno to bylo jako fantasmatická iluze, jako pohyblivý obraz hořících barev a větru, minulosti a všech věků, které uplynuly, a lidé na ochozu viseli v samém středu té prostorové koule horizontu, nad odtékáním dne, nad nevábnou tvářívou a ukázala do zlatočerno-žedé hmoty v hloubce údolí. „Dzér stejšn.“**

* Krásné. A neuvěřitelné. Kamenný sen minulosti.

** Tamhle! Tamhle nádraží.